

ΘΕΑΤΡΟΝ

Βασιλικόν Θεατρον: Θίασος Κυβέλης Αδριανού.
«Οί Νικημένοι», δράμα εἰς πράξεις 4 ὑπὸ Παν-
τελῆ Χόρν.

ΑΝ ὡς νικημένους ἠθέλησε νὰ θεωρῇ πάντοτε τοὺς τιμίους, — θύματα ἀναπόφευκτα τῆς κοινωνίας ὅποια αὐτὴ εἶνε σήμερον διαρρυθμισμένη, ἂν τοιουτοτρόπως ὁ ποιητὴς τοῦ «Ἀνεχτίμητου» καὶ τῆς «Μελάχρας» ἔγραψε δράμα κοινωνικῆς θέσεως καὶ κοινωνικοῦ συμβόλου, τὸ ἔργον του εἶνε ἐπαρκῶς τεχνητόν, μονόπλευρον καὶ ὑπερβολικόν. Ὁ τιμιώτατος ἦρως του Γάλαρης θέλει νὰ φέρῃ κάποια νερά διὰ νὰ πιῶν καὶ νὰ δροσιθοῦν ἐπὶ τέλους οἱ διψασμένοι καὶ ἔχει ὅλα πρὸς τοῦτο τὰ ἐπιστημονικὰ ἐφόδια. Ἄλλ' ὅμως τί πταίει ἡ κοινωνία ἂν ἔτυχε νὰ μὴ ἔχη οὗτος κανὲν ἐφόδιον ὕλικόν, ἂν ὅσον ἀφορᾷ τὸ χρηματικόν μέρος τῆς ἐπιχειρήσεως στηρίζεται εἰς τὰς πλέον ἐπιπολαίους ἐλπίδας, ἂν ἀπετάθη καὶ ἐβασίσθη εἰς ἀνθρώπους πτωχοὺς ὡς αὐτός, καί, ἀντιθέτως ὅπως πρὸς αὐτόν,

μικροψύχους; Τί πταίει ἡ κοινωνία ἂν τὸ σχέδιόν του συνέπεσε νὰ προσκορῆ εἰς τὸ σχέδιον τοῦ πολυπείρου καὶ παμπονήρου καὶ παμπλοῦτου, τοῦ φετικωτάτου Σαραντζῆ καὶ ἂν, ἐνῶ ἔχει εἰς χεῖρας του ὄπλον κατὰ τοῦ τελευταίου τούτου ἀκαταμάχητον, — κάποιαν ἐνοχοποιητικωτάτην ἐπιστολὴν του, — προθυμοποιεῖται αὐτὴ ἡ ἰδία ἢ μήτηρ του ἀπὸ κακῶς ἐγνοούμενον ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ της νὰ τὸν ἀφοπλίῃ παραδί-
δουσα τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν πρὸ τῆς ὥρας εἰς τὸν πονηρὸν πλούσιον καὶ ἀπερίσκεπτον ἐν τούτοις ἐπιστολο-
γράφον; Τί πταίει ἰδίως ἡ κοινωνία ἂν αὐτὸς ἐπρο-
κίσθη μὲ καταληκτικὴν ἀκαταλήψιαν ὅσον ἀφορᾷ τὰς πραγματικότητας τῆς ζωῆς ὁπότε ὁ Σαραντζῆς ἔχει πλασθῆ τετραπέρατος; Καὶ βεβαίως, τέλος, δὲν πταίει ἡ κοινωνία ἂν ἴσως θιάρχουν κοινωνιολογοῦντες συγγραφεῖς οἱ ὅποιοι φαντάζονται ὅτι εἶνε νομίμως δυνατὸν νὰ φυλακισθῇ ἄνθρωπος ἐν μέσῳ αὐτῆς ὕψ' ἄς περιστάσεις φυλακίζεται ἢ ἀκριβέστερον, αὐτοφυλακί-
ζεται ὁ Γάλαρης.

Δὲν θέλω οὕτω νὰ πιστεύσω ὅτι πρόκειται περὶ κοι-
νωνιολογικοῦ δράματος καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ ἦρως του καθίσταται εἰς ἐμὲ συμπαθέστατος; εἶνε πλέον πράγματι τὸ θῦμα τῆς μοίρας του ἢ ὅποια εἶνε ἡ μοῖρα ὅλων σχεδὸν τῶν ἀνθρώπων τῆς ἰδέας, οἱ ὅποιοι τόσῳ σπανίως εἶνε καὶ ἄνθρωποι τῆς δράσεως, τῆς μοίρας του ἢ ὅποια τὸν ἔρριψε τόσον ἀνεργάτι-
στον εἰς τὸν σάλον τῆς πραγματικῆς ζωῆς, ἢ ὅποια δὲν ἔδωσε κἄν εἰς αὐτόν τὴν δύναμιν νὰ ἐμμεῖνη πιστὸς μέχρι τέλους εἰς τὸ ἰδανικόν του ἢ κατόπι μῆς ἔστω καὶ ὅπως παροδικῆς λιποψυχίας, — τοῦθ' ἔπερ τὸν καθιστᾷ ἴσως ἀκόμη συμπαθέστερον! Παραλλήλως πρὸς αὐτόν δρᾷ ἐν τῷ δράματι ἡ κόρη τοῦ Σαραντζῆ ἢ Ριρή, — πολὺ περισσότερον συνετῆς εἰς ἑαυτήν, ἐξε-
γερομένη κατὰ τῆς φαύλου πατρικῆς θελήσεως παι-
σιμόνως καὶ εὐσταθῶς, ὅπως συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως καὶ ἂν δὲν ἦτο τόσῳ ἀπότομος καὶ σχεδὸν χυδαία εἰς μερικὰς σηνάς, δικαία βεβαίως κατ' αὐτὰς ἀλλ' ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐπιεικειᾶς, τὸ ὅποιον εἶνε γνωστὸν ὅτι ἀποτελεῖ τὴν ὑπερτάτην ἀδικίαν, θὰ ἦτο κατὰ πάντα ὠραίος τύπος κόρης, — πάντοτε ἐν τούτοις ὄχι ἀκόμη ἀληθινός. Οἱ λοιποὶ τύποι, — οἱ δύο φίλοι τοῦ Γάλαρη εἰς ἀντὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου ἐγκαταλείπων τὸν ἐπί-
δοξον ἐπιχειρηματίαν δημοσιογράφος καὶ εἰς γυναικο-
συντήρητος κομψευόμενος ἢ ὀλιγώτερον ἢ γυναικοῦλα μητέρα του καὶ ἡ δὴθεν πλούσια χήρα τὴν ὅποιαν αὐτὸς ὠνειροπόλει ὡς χρηματοδότειραν τῆς ἐπιχειρή-
σεως τῶν ὑδάτων εἰς πρόεδρος πολιτικοῦ συλλόγου διὰ τὸν ὅποιον οὐδέποτε ἔσχον ὄρια διακεκριμένα τὸ ἰδιαιτέρὸν του ταμεῖον καὶ τὸ ταμεῖον τοῦ συλλόγου ἢ κόρη τούτου, ἢ ὅποια ἀνήκει ἐκάστοτε εἰς τὸν τεινε-
ταλον πλειοδότην, προσκομίζουσα εἰς οἶκον ἀστυκὸν τὴν προπετὴ ἀθυροστομίαν καὶ τὸ θράσος τῶν γυναιῶν τῶν τριόδων καὶ ἰδίως ὁ Σαραντζῆς εἶνε μετὰ πολλῆς τέχνης διαγεγραμμένοι, ἀλλὰ βλέπετε ἀπὸ ποῖαν μερίδα τῆς ἀνθρωπότητος εὐτελεῖ, μηδαμινὴν ἢ ἀπαισίως πονηρὰν ἔχουσιν ἐκλεγῆ, ὄχι βεβαίως, ὡς θέλω νὰ πιστεύω, διὰ νὰ ἐκπροσωπήσουν δλόκληρον τὴν κοινω-
νίαν! Καὶ ἐλησμόνησα τὸν Βαγγέλην, τὸν ἀπόφοιτον αὐτὸν τῶν ἐλληνικῶν φυλακῶν, τὸν ἀφοσιωμένον τόσον πιστῶς, εἰς τὸν νέον Γάλαρη. Εἶνε καὶ αὐτὸς ὁ τύπος τεχνικώτατα διαγεγραμμένος. Ἄλλ' ἂν εἶνε ὁ χυδαίω-
τερος, δὲν πταίει ὁ συγγραφεὺς, ἀλλ' οὔτε ἴσως καὶ ὁ ἠθοποιός. Ὁ πρῶτος δὲν τὸν διέγραψεν ἐπὶ τοσοῦτον χυδαῖον ὁ δεύτερος ποτὲ ἴσως δὲν θὰ τὸν παρί-
στανε τοιοῦτον ἂν δὲν εἶχε θριαμβέσθη καὶ ἂν δὲν ἐθριάμβευεν ἀκόμη ὀλοένα ἐπάνω εἰς τὴν Ἑλληνι-
κὴν σκηνὴν ὁ ὑπέρτατος ἦρως τοῦ θρασυδεῖλου

κουτσαβακισμού, ὁ πολὺς Λιονταρῆς τοῦ «Τζιωτικῆς Ραβαΐσιου».

Τὸ ὅλον ἔργον δὲν ἔχει βεβαίως, μεγάλην δρᾶσιν καὶ ἔχει ἐγκατεσπαρμένην περισσοτέραν τοῦ δέοντος κωμικότητα εἰς σκηναὶς δραματικᾶς τῶν ὁποίων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐλαττοῦται ἡ δραματικότης. Μολαιαῦτα τὸ παρακολουθεῖ ὁ ἀκροατὴς οὐχὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντος, — ἀναχωρεῖ δὲ ἐν τέλει ἐκ τοῦ θεάτρου ὄχι καὶ ἀπολύτως λυπημένος. Ὁ νεαρὸς Γάλαρης δὲν θὰ ἴδῃ τὸ ἰδανικόν του πραγματοποιούμενον ἀφοῦ ποτὲ βεβαίως δὲν θὰ φέρῃ αὐτὸς τὰ νερά εἰς τοὺς διψασμένους, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου θὰ εὐτυχῆσῃ ὡς σύζυγος ἀμέσως νυμφευόμενος τὴν Ριρὴν διότι ἐπαναλαμβάνω, εἶνε ἀδύνατον νὰ εὐρεθῇ διευθυντὴς φυλακῆς ὁ ὁποῖός θὰ τὸν ἐδέχετο ἐντὸς αὐτῆς διὰ χρῆσιν κληρονομικὰ καὶ ἄνευ ἀποφάσεως. Ἐκτὸς πλέον ἂν ἡ Ριρὴ τὸν εὖρῃ ὄχι ὅσον πρέπει Ἴσχυρόν ἄνδρα, — τὸν ἐπαρκῶς λιποψυχήσαντα, — αὐτὴ ἢ κατ' ἐξοχήν, ἢ περισσότερον ἴσως τοῦ δέοντος Ἴσχυρὰ παρθένος.

Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον εἶχεν ἤδη παιχθῆ ἅπαξ εἰς τὸ θέατρον τοῦ Βόλου ἐξετελέσθη εἰς τὸ Βασιλικόν θέατρον ὑπὸ τοῦ ἰδίου πάντοτε θιάσου μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Κατὰ τῆς κ. Κυβέλης Ἀδριανοῦ, ὡς Ριρῆς ἢ μᾶλλον οὕτω κατὰ τοῦ συγγραφέως, ἐν μόνον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχῃ παράπονον τὸ τόσῳ σπάνιον καὶ βραχὺ τῶν ἐπὶ σκηναῖς ἐμφανίσεών της. Ἐκ τῶν λοιπῶν ὁ κ. Πέτρος Λέων ὡς Σαραντζῆς καὶ ὁ κ. Χαλικόπουλος ὡς Προέδρος τοῦ Συλλόγου διέπλασαν ρόλους πολὺ χαρακτηριστικούς καὶ εἶχεν ἰδιαιτέραν ὄλιαν ἐπιτυχίαν εἰς τὸν οὐχ ἦττον χαρακτηριστικὸν ρόλον τῆς κόρης τοῦ Προέδρου ἢ κ. Βασιλικῆ Δημοπούλου. Τελευταῖος, πλὴν πᾶν ἄλλο ἢ ἔσχατος, ὁ κ. Ν. Ροζάν ὡς Γάλαρης ὑπῆρξε τελεία καὶ συμπαθὴς ἐνσάρκωσις τοῦ ἥρωος «Νικημένου».

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Π. Χόρν μετέχει τοῦ Ἀβερωφείου δραματικῆς διαγωνισμοῦ.